

ΛΥΣΗ ΓΑΜΟΥ ΜΕΤΑ ΕΠΤΑΕΤΗ ΔΙΑΣΤΑΣΗ

Αυτό τον τελευταίο καιρό γίνεται πολύς θόρυβος για τὸ ζήτημα τῆς λύσεως τοῦ γάμου μεταξὺ συζύγων, οἱ ὅποιοι ζοῦν ἀπὸ χρόνια χωριστά, ἐπειδὴ εἶναι σὲ διάσταση. Ἐγκρίθηκε, μάλιστα, ἤδη ἀπὸ τὴν Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ τοῦ Ὑπουργείου Δικαιοσύνης ἡ σχετικὴ διάταξη, πὸν ἀναγνωρίζει ὡς λόγο διαζυγίου τὴν ἐπὶ ἑπτὰ χρόνια χωριστὴ διαβίωση, λόγῳ διαστάσεως, σύντομα δὲ πρόκειται νὰ συζητηθῆ καὶ στὴ Βουλὴ.

Παρὰ τὶς ἐπιφυλάξεις πὸν ἔχουμε σχετικά, ἀναγνωρίζουμε ὅτι μερικὲς φορὲς δημιουργοῦνται καταστάσεις νέες, οἱ ὅποιες, ὅσο καὶ ἂν εἶναι, πολλὲς φορὲς, ἀσυμπαθεῖς, δημιουργοῦν ὅμως μιὰ πραγματικότητα πὸν δὲν μπορεῖ κανεὶς νὰ μὴ λάβῃ ὑπ' ὄψη, ἰδίως ὅταν ὑπάρχουν, ἀπὸ τὸ νέο δεσμό, ἐξώγαμα παιδιά. Ἐξ ἄλλου δὲν μπορεῖ κανεὶς νὰ υποχρεώσῃ ἀνθρώπους πὸν δὲν μποροῦν πιά νὰ συμβιώσουν, νὰ συζητήσουν διὰ τῆς βίας. Ἡ ἀτμόσφαιρα αὐτῆς τῆς συμβίωσης θὰ εἶναι ἀφόρητη καὶ γιὰ τὸ ζεῦγος καὶ γιὰ τὰ τυχόν κοινὰ παιδιά τους. Ὅπως ἐπίσης εἶναι καταστρεπτικὸ γιὰ τὰ παιδιά νὰ ξέρουν ὅτι ὁ πατέρας ἢ ἡ μητέρα τους ζοῦν παράνομα μὲ ξένο πρόσωπο.

Γι' αὐτοὺς ὅλους τοὺς λόγους—παρ' ὅλο πὸν βα-

θύτατα ἀναγνωρίζουμε τὴν κοινωνικὴ ἀνάγκη τῆς διαφύλαξης, ὅσο εἶναι δυνατὸ περισσότερο, τοῦ θεσμοῦ τοῦ γάμου, δὲν μπορεῖ κανεὶς ν' ἀπορρίψῃ κατ' ἀρχὴν τὴν προτεινόμενη διάταξη, ἀλλὰ ὑπὸ τὶς ἐξῆς ἐπιφυλάξεις :

Πρῶτα, ὡς πρὸς τὸ χρόνον χωριστῆς διαβίωσης. Φρονοῦμε ὅτι εἶναι περισσότερο σύντομος ἀπ' ὅσο πρέπει. Εἶναι γνωστὸ πὸς, ἰδίως ἄντρες καὶ σπανιότερα γυναῖκες, στὴν ὄριμη ἡλικία, παροδικὰ ζητοῦν ἐξωοικογενειακὲς περιπέτειες, γιὰ λόγους ψυχολογικούς: τὸν ὑποσυνείδητο φόβο ὅτι γεράζουν, στὸν ὅποιο βρίσκουν ὑποσυνείδητα ἀντίδοτο τὴν περιπέτεια μὲ πρόσωπο συνήθως νεώτερο τοῦ ἢ τῆς συζύγου πὸν δημιουργεῖ καινούργιες συγκινήσεις. Σιγὰ-σιγὰ, ὅμως, συχνὰ ὑπερισχύουν τῆς ψευδαίσθησης αὐτῆς τὰ αἰσθήματα τῆς ἀγάπης πὸν στηρίζονται στὴ μακριὰ κοινὴ ζωὴ μὲ τὴν ἢ τὸν σύζυγο καὶ τὰ παιδιά τους. Κι' οἱ φρυγάδες ἐπιστρέφουν στὴν οἰκογενειακὴ στέγη.

Σὲ πόσο χρόνο μπορεῖ νὰ συντελεσθῇ αὐτό; Νομίζουμε ὅτι θὰ ἔπρεπε νὰ δοθοῦν περιθώρια «μετανοίας»—πρὸς τὸ συμφέρον πρῶτα τῆς οἰκογένειας κι' ὕστερα αὐτοῦ τοῦ ἴδιου τοῦ «ἀποστάτη» 9—10 ἐτῶν.

“Υστερα πιστεύουμε ότι πρέπει να ληφθούν μέτρα εξαιρετικής οικονομικής προστασίας για τον άναίτιο σύζυγο—κι’ είναι πάντα άναίτιος εκείνος που δέ θέλει τὸ διαζύγιο σ’ αὐτὴ τὴν περίπτωση, ἀλλιῶς, ἂν ὑπῆρχε ὑπαιτιότης του, ὁ ἄλλος θὰ εἶχε πρὸ πολλοῦ ἐπιτύχει τὸ διαζύγιο γιὰ ἤδη ἀναγνωρισμένο ἀπὸ τὸν Ἀστικὸ Κώδικα λόγο—πὸν βλέπει τὴν οἰκογένειά του νὰ διαλύεται ὄχι μόνο χωρὶς νὰ φταίῃ ἀλλὰ καὶ χωρὶς νὰ φέλει τὴ διάλυση.

Μὲ τὰ μέτρα αὐτὰ σκοπὸς μας εἶναι νὰ προστατευθῇ ἰδίως ἡ ἀναίτιος σύζυγος. Γιατὶ εἶναι γνωστὸ ὅτι ἡ γυναίκα συχνὰ ἔχει ἀναλώσει τὰ καλύτερα χρόνια τῆς ζωῆς της βοηθώντας τὴν ἐπαγγελματικὴ ἄνοδο τοῦ συζύγου της καὶ μοχθώντας γιὰ τὴν προκοπὴ τῆς οἰκογένειας, χωρὶς νὰ μπορέσῃ, γι’ αὐτὸν ἀκριβῶς τὸ λόγο—πράγμα πὸν δὲν συμβαίνει στὸν ἄντρα—νὰ ἔχῃ προσωπικὴ ἐπαγγελματικὴ δραστηριότητα καὶ οικονομικὴ ἐξασφάλιση. Γι’ αὐτὸ ὀρθὰ προβλέπεται στὴν προτεινόμενη διάταξη ἡ ἐφαρμογὴ τῶν ἄρθρων 1454—1458 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, πὸν ἀφοροῦν τὴ διατροφή τῆς ἀναίτιου ἢ τοῦ ἀναίτιου συζύγου, χωρὶς ὅμως, ὅπως πιστεύουμε, οἱ διατάξεις αὐτὲς νὰ εἶναι ἀρκετές.

Τοῦτο, γιατί, παρ’ ὅλη τὴν ὑπαιτιότητα τοῦ ἄλλου, ὁ ἀναίτιος δὲν θέλει τὴν διάλυση τοῦ γάμου. Ἡ περίπτωση δηλαδὴ αὐτὴ τῆς λύσεως τοῦ γάμου εἶναι πολὺ βαρύτερη γιὰ τὸν ἀναίτιο, ἀπὸ ἐκεῖνες πὸν προβλέπουν τὰ ἄρθρα τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος πὸν ἀναφέραμε πάρα πάνω, τὰ ὁποῖα ρυθμίζουν περιπτώσεις πὸν ὁ ἀναίτιος εἶχε τὴν πρωτοβουλία καὶ ἐπέδιωσε ὁ ἴδιος τὴ λύση τοῦ γάμου.

Προτείνουμε, λοιπόν, τὶς ἐξῆς πρόσθετες ἐξασφαλίσεις :

Κατὰ τὸν καθορισμὸ τῆς διατροφῆς νὰ λαμβάνεται ὑπ’ ὄψη ὁ χρόνος τῆς συμβίωσης τῶν συζύγων πὸν εἶναι σὲ διάσταση. Ἄν ὁ χρόνος αὐτὸς ὑπερβαίνει τὰ 15 χρόνια, θὰ πρέπει ἡ διατροφή νὰ καθορίζεται εἰς τὰ ἀνώτατα δυνατὰ ὅρια, νὰ ἐπιδικάζεται δέ, ἐφ’ ὅσον ὁ ὑπαίτιος σύζυγος ἔχει περιοριστικὰ στοιχεῖα, ἐκτὸς ἀπὸ τὴ μηνιαία διατροφή καὶ ἐφ’ ἅπυξ ποσὸ πὸν νὰ ἐξασφαλίσῃ στὸν ἀναίτιο τὴ συνέχιση τοῦ ἴδιου περιόπου ἐπίπεδου ζωῆς μ’ ἐνεῖνο πὸν ζοῦσε τὸ ζεῦγος στὸ οἰκογενειακὸ σπίτι.

Ἐπίσης θεωροῦμε σκόπιμο νὰ παραμείνῃ ἰσχυρὸ τὸ δικαίωμα συνταξιοδότησης τῆς συζύγου καὶ μετὰ τὸ διαζύγιο ἐφ’ ὅσον στηρίζεται ἀπλῶς στὴ χωριστὴ διαβίωση, εἰς ἀκέραιον μὲν, ἂν κατὰ τὸ θάνατο τοῦ συζύγου δὲν ὑπάρχει νέα σύζυγος, κατὰ τὸ ἥμισυ δέ, ἂν ὑπάρχει.

Ἐννοεῖται ὅτι ὅλα αὐτὰ εἶναι ἄσχετα μὲ τὶς οικονομικὲς ὑποχρεώσεις πρὸς τὰ παιδιά, πὸν ἐξακολουθοῦν νὰ εἶναι πάντα οἱ ἴδιες.

Ἡ πρόνοια γιὰ τὴν οἰκονομικὴ ἐξασφάλιση θ’ ἀποτελέσει τὴν ἐλάχιστη πρακτικὴ ἱκανοποίηση γιὰ τὸ πρῶτα ψυχικὸ καὶ ἠθικὸ πλῆγμα καὶ ὕστερα οἰκονομικὸ, πὸν δέχεται ἡ γυναίκα πὸν βλέπει τὴν οἰκογένειά της νὰ διαλύεται, συνήθως ὕστερ’ ἀπὸ πολλὰ χρόνια ἀφοσίωσης σ’ αὐτήν, ὅταν οὔτε ἡ προσωπικὴ της περιουσία τῆς ἐπιτρέπει νὰ ζῆσῃ ἀξιόπρως, οὔτε ἐπάγγελμα τῆς ἐπέτρεψαν οἱ οἰκογενειακὲς της ὑποχρεώσεις ν’ ἀσκήσῃ. Ἴσως δὲ ἀποτελέσει καὶ ἀνασχετικὸ παράγοντα γιὰ τὶς γυναῖκες ἐκεῖνες, οἱ ὁποῖες γίνονται αἰτία τῆς διάλυσης αὐτῆς καὶ πὸν—κατὰ κανόνα, χωρὶς πολλὴ εὐθυξία καὶ εὐαισθησία, ὅπως δείχνει ἡ πράξη τους ἀποβλέπουν συχνὰ σὲ οἰκονομικὸν λόγον.

ΑΛΙΚΗ ΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ - ΜΑΡΑΓΚΟΠΟΥΛΟΥ